

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2054

SLOVENE

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.749 za tiskarje,
Sarajevsko št. 756Y
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Po angleških volitvah

Volitve v Angliji so končane. Ves svetovni tisk jim je posvetil pozornost, kot enemu največjih dogodkov v svetovni politiki, kjer je angleški imperij kot dvetretjinski interes. Nekaj odličnih političnih mrljcev je obležalo na volivnem bojišču, ko je angleško ljudstvo dajalo smernice svoji vladi za nadaljnjih pet let z nalogom, da se po njih ravna in vlada, nege samega pa pusti pri miru, da se posveti svojemu zasebnemu pridobitnemu delu.

Izid angleških volitev je zanimiv od več kakor ene strani. Zanimiva je že statistika. Pri zadnjih volitvah leta 1931 so konservativci odnesli 11 milijonov 900.000 glasov, njihovi nasprotniki od delavske stranke 6 milijonov 600.000, liberalne stranke pa ne polnoma 2 in pol. Konservativci so za te glasove dobili 471 mandatov, delavska stranka 52, liberalci pa 72. Pri nedeljskih volitvah so konservativci odnesli 11 milijonov 777.000 glasov s 382 mandati, delavska stranka je dobila malo manj kot 9 milijonov glasov in 153 poslancev, liberalci pa poldrugi milijon glasov ter 16 poslancev. Iz tega sledi, da so konservativni glasovi nekoliko padli, delavski poskočili za dva in pol milijona, liberalni pa nazadovani za cel milijon. Če pa primerjamo še številke volitev leta 1929, najdemo, da so takrat delavci dobili z 8 milijoni 300.000 glasovi 288 poslanskih mandatov, medtem ko so si osvojili v nedolgi s pol milijona več glasovi 133 poslancev manj kot pa pred 6 leti. Končno nam pove statistika tudi, da razmerje med obojimi glasovi, ki znaša za vladno koalicijo skoraj 12 milijonov, na opozicijo pa skoraj 10 in pol milijonov, nikakor ne opravičuje vpitja, ki so ga ponekod zagnali o »porazni zmaji« konservativcev in o »katastrofalnem porazu« laburistične stranke. Če bi Angleži imeli poročni volivni sistem, bi vlada razpolagala s čimaj vidno večino v parlamentu in bi morala biti silno sprotna krmarica, da bi prevzela vso petletno legislativno dobo brez brodeloma. Tako pa je večinski sistem, ki daje v vsakem volivnem okrožju poslanski mandat tistemu kandidatu, ki ima le en glas več kot njegov najbližji nasprotnik, odločil tokrat v prid konservativni stranki, ki je pobrala vsaj 85 volivnih okrožij samo zato, ker sta si nasprotita dva ali ponekod celo trije kandidati glasove med seboj trgali. Immo primere, da je bil poslanec izvoljen z 9000 glasovi, medtem ko nasprotnika, ki sta skupno imela 17.500 glasov, nista dobila ničesar. Za pravilno presojo političnega razpoloženja v Angliji, kjer poslanci nikdar ne prevzamejo in si ne upajo prevzeti neomejenega zastopstva volivcev, ampak ostaja ljudstvo še vedno vrhovni kontrolor nad njihovim delovanjem v okviru strogo določenega mandata, ki ga jim je pri volitvah dalo, torej ni odločujoče število poslancev, ampak število dobljenih glasov. Dolžnost večine, ki je zavladala, je in ostane, da spoštuje tudi številke, ki v parlamentu niso dobile zastopstva. Zato se samo po sebi razume, da voditelj opozicije obenem z voditeljem večine zastopa parlament in da mu gre častni naslov »voditelja opozicije« Njegovega Veličanstva kralja.

Seveda so to nerodovita razmotrivanja pri dejstvu, da bo na podlagi nedeljskega izida konservativna vlada, ki jo vodi Stanley Baldwin, vladala pet prihodnjih let v okviru mandata, ki ga je dobila od svojih volivcev in od svojih nasprotnikov. Kakšen je ta mandat, je vprašanje, ki ga je treba sedaj zastaviti. Ne da šari z državo in narodom na podlagi kakšne abstraktne politične doktrine, ki jo komaj vrhovni vodje razumejo, od volivcev pa prav gotovo malokateri, ampak da izvrši gotova, čisto določena dejanja, ki jih je stranka med volilno borbo volivcem predložila in o katerih so volivci nekako na načinu ljudskega glasovanja ali plebiscita odločili z da ali ne.

Konservativna stranka, kaiti o tej je treba sedaj govoriti, ker je zavladala, je z večjim številom nedvoumnih dejanj za časa volivne borbe volivcem stavila predvsem tri vprašanja zunanje političnega značaja. Notranjopolitična nas tukaj manj zanimajo. Katera so ta vprašanja?

1. Dosedanji minister za Zvezo narodov Anthony Eden je kot takšen imel izrecno nalogo, da animira Anglijo in ves svet za okrepitev Zveze narodov in s tem tudi načelo skupnih prizadevanj vseh držav, da ohranijo mir med narodi. Pri volitvah je bilo angleško ljudstvo vprašano, če načelo kolektivne varnosti, kakor to v diplomatskem jeziku imenujejo, ali sodelovanje Anglije v okviru Zveze narodov in s njo pri obrambi miru v Evropi in izven nje, kakor to razumejo angleški volivci, odobrava. Odgovorili so z: da. Iz tega sledi, da bo angleška vlada odsele s poudarkom sopomaga pri čuvanju miru in da se ne namerava potegniti nazaj v svoj imperij ter pustiti ostali svet, da se med seboj preriva kakor hoče.

2. V abesinskem sporu, ki je angleške interese zadela v živo, so zadnje tedne angleški državniki, predvsem pa zopet isti minister Eden dosledno delovali na to, da proti Italiji, ki je bila proglašena za nanadalko, izpajo vsa sredstva, od gospodarskih do vojaških sankcij. Baldwin sam pa je v javnem govoru dal obljubo, da vojaških kazni Anglija sama ne namerava izvršiti. Angleški volivci je bil torej vprašan, če to stališče odobrava, ali če želi, da gre Anglija še dalje in v obrambi svojih interesov riskira tudi vojne zapletitve z Italijo. V nedolgi so volivci odgovorili, da tega ne želijo. Iz tega sledi, da bo nova angleška vlada odsele z omiljeno strogoštnostjo naslova proti Italiji in da se bliža čas, ko se bo pojavila tista miza, okrog katere se po besedah zunanega ministra sira Samuela Hoareja rešujejo problemi gospodarskega značaja mnogo bolj kot pa s topovi na bojnih poljih.

3. Voja v Afriki in nekaj tednov trajajoče grožnje Italije v Sredozemlju, koder gre velika angleška mornarska pot v Indijo, so Angliji odtele oči, da je ta pot postala ožročenec od vseh strani in da zadostuje osr močnih italijanskih postojank in nekaj modernih hitrih križark, pa jo bo imela pod svojim nadzorstvom. S pacificizmom in razoroževanjem, kot so ga pridigovali dobrodušni vodje laburistične prejšnjega leta, leze Anglija v nevarnost, da bo nekadašnja mornarska pot zaprta. Tudi nacionalistični nagon v Egiptu — ki ga je s svojim govorom v londonskem Guildhallu zunanji minister sir Samuel Hoare nekoliko nalašč izrazil — je dal še en varnostni signal. Pri nedeljskih volitvah je

Prilisk diplomacije, da preneha prelivanje krvi

V Evropi sankcije — v Afriki vojna

V Abesiniji pričakujejo po prihodu maršala Badoglia novih ljutejših bojev

Uradno poročilo št. 48

Rim, 18. novembra. AA. Agencija Stefani objavlja tale komunikacije št. 48:

V odseku drugega armadnega zbora so sovrane čete raztrgane. Naše čete so jih blizu Majtjime premagale in vrgle na drugo stran Takaze.

V pasu Majnerija in Tekaze smo porazili druge skupine abesinske vojske. Morale so se umakniti in pustiti svoje mrtve na bojišču. Pri tej priliki smo zajeli fitaorarija Bito.

Na ogadenskem bojišču nadalje utrjujemo zavzete postojanke. Letalsvo slej ko prej vrši krajše in daljše izvidne polete.

Severna fronta

Posebni vojni poročevalec DNB javlja: Abesinci so tekom včerajšnjega dneva na večjem delu severnega bojišča vpriporili napade, ki pa so bili vsi odbiti. V italijanskih vojaških krogih ne računajo s tem, da se bo takoj po prihodu novega vrhovnega poveljnika začela italijanska ofenziva večjega obsega.

V ozadju je karavanski promet vsak dan močnejši. Na vseh potih se vidijo velike karavane, zlasti v okolici Adae, ki prihajajo z gorovja z velikimi množicami raznih pridelkov v Eritrejo in dalje proti morju, kjer se vkrevaajo na ladje in gredo v Italijo.

Včeraj so se v Žibutija razširile vesti, da se je poveljnik abesinskih čet na področju reke Setit odločil, da se preda Italijanom iz razloga, ker so bile njegove čete porazene. On namreč ve, da se ravno zaradi tega ne more vrniti v Abesinijo, ker bo vržen s svojega mesta ter je zaradi tega prešel raje na stran Italijanov. V Adis Abebi nimajo z bojišča niti od sobote, niti od nedelje prav nobenih vesti. Govorilo se je samo, da se abesinske čete, ki imajo namen ojačiti fronto, nahajajo na poti proti Dagaburju, kjer se vodijo borbe.

Havasov poseben dopisnik poroča: Naglo gibanje abesinskih čet na tigrejskem bojišču zelo ovira italijansko prodiranje. Večji del abesinske čete samo posamično iznenada napadajo in se takoj umaknejo, tako da italijanske čete pri prodiranju ne srečajo nikakega odpora, izpostavljenosti pa neprestanim naglim in nepričakovanim, najpogostejše nočnim napadom. Takšna taktika abesinskih čet zadaja velike izgube Italijanom, po drugi strani pa pojasnjuje, zakaj je italijansko prodiranje zastalo.

Dopisnik Havasa sporoča iz Hararja, da se je Abesincem posrečilo ustvariti si pred Makalo tako dobre položaje, da Italijani ne bodo mogli tako kmalu napredovati. Položaj italijanske armade v Makali postaja še težji zaradi tega, ker nimajo Italijani prav nič zavarovanj obeh križ.

Asmara, 18. novembra. AA. Vojni poročevalec DNB je oddal po radu naslednje poročilo: Na severnem bojišču je armijski zbor generala Maravigne nadaljeval prodiranje vzdolž reke Takaze. Manjši oddelki abesinske vojske so ponovno prekorčili reko, a so bili vsakokrat zavrnjeni. Na nekem mestu ob reki je prišlo do hujšega spopada med prednjimi stražami in je bil poveljnik abesinskega oddelka vjet. Letala vršijo izvidniške polete do jezera Ašangi. Napadalna letala so bombardirala Antalo.

Prvi dan sankcij proti Italiji

Rim v zastavah

Od 58 članic ZN
50 za sankcije

Rim, 18. novembra. AA. Havas poroča: Kakor smo že poročali, so bile davi okrašene vse hiše z zastavami. Mladenci v skupinah hodijo po prestolniskih ulicah in nadzorujejo, ali so vse hiše in trgovine brez razlike razobesile zastave. Od časa do časa se zbirajo sprevodi z zastavami na čelu. Mladina prepeva rodoljubne pesmi in vzklika proti sankcijam. Davi so se na ulicah pojavili močnejši oddelki vojske. Posamezni oddelki so odšli pred poslaništva držav, ki sodelujejo pri sankcijah. Pojačane so tudi straže pred tremi poslajpji.

Zeneva, 18. novembra. AA. Sankcije, ki so bile sprejete v okviru pakta Zveze narodov proti Italiji, so, kakor je znano, opolnoči stopile v veljavo.

Od skupno 58 držav, ki so včlanjene v Zvezi narodov, je sankcije sprejelo 52 držav, kolikor se nanašajo na prepoved uvoza orožja in vojnega materiala v Italijo ter finančnih operacij, 50, kolikor se nanašajo na prepoved uvoza blaga v Italijo in izvoza raznih surovin iz Italije, te štiri države so izjavile, da se ne morejo pridružiti akciji za izvajanje sankcij, to so Avstrija, Madjarska, Albanija in Paragvaj.

V Zenevi je že vse pripravljeno, za kontrolo nad izvajanjem sankcij. Tako svet kakor skupščina

torej Baldwin vprašal volivce, če so za to, da se Anglija vsestransko zavaruje s svojimi lastnimi sredstvi, torej s topovi, križarkami in letali. Volivci so rekli: da. Iz tega sledi, da smemo sedaj pričakovati dobro odločnega oboroževanja Anglije, predvsem v Sredozemlju, da pot v Indijo ne bo več izročena na milost prvemu nedolžnemu incidentu. Oborožitev Egipta, Sudana, Adena, kjer se je pokazala nevarnost, da se lahko mimo Angležev ustanovi nov kolonialni imperij. Oborožitev Daljnega vzhoda, kjer Japonska sedaj mirno pobira sadove večletne angleške lenobe ali »lazi palaces«, palače lenobe, kot v Angliji imenujejo štiriletno vladno dobo politično pokojnega MacDonalda.

Južna fronta

Merodajni faktorji danes niso prejel nikakih vesti s fronte. Pričakuje se pa, da bo v kratkem prišlo do velike bitke blizu Dagabura v Hararski deželi.

Iz Žibutija poročajo, da so prispele v Adis Abebo vesti, ki jih vse resni ljudje smatrajo za fantastične. To so namreč one vesti o sijajnih zmagah Abesincev na obeh frontah. Časnikarji, ki prihajajo v Žibuti, ker v Adis Abebi niso mogli ničesar poročati, dobro vedo, koliko so vredne te fantastične vesti v katerih ni resnice.

Iz Adis Abebe še vedno odhajajo inozemci, ki so prišli do spoznanja, da je tam življenje iz dneva v dan vse bolj nemogoče, deloma zaradi pomanjkanja, deloma zaradi tega, ker je ogorčenje Abesincev proti tujcem vsak dan večje.

Agencija Havas poroča, da prispe maršal Badoglio 26. ali 27. na severno abesinsko fronto. V Masavi se bo sestal z maršalom de Bonom, ki bo takoj nato odpotoval v Italijo. Sodeč po tem, v katerem se vrši abesinska koncentracija odločilne bitke ni pričakovati pred koncem decembra. Možno je, da se do dotlej skušalo abesinsko vprašanje rešiti po diplomatski poti.

Havasov dopisnik sporoča iz Hararja, da se nahajajo Italijani še zmeraj 60 km južno od Dagaburja. Ras Desta koraka z večjimi oddelki in bo vsekakor zasedel Dagabur, preden se bodo približali Italijani. Abesinci so odločeni, da bodo branili za vsako ceno to utrdbo. Pač pa so na severni fronti Abesinci izpraznili Antale, ker so jo italijanska letala premočno bombardirala.

Abesinski cesar nemškemu časnika

Dopisnik »Münchener Neueste Nachrichten« v abesinski prestolnici Adis Abebi je uspel, da je bil sprejet od abesinskega cesarja v prisotnosti njegovega načelnika generalnega štaba belgijskega polkovnika

Neodvisna severna Kitajska

Japonska grozi Kitaju z vojno, če bi neodvisnost osporoval

London, 18. novembra. SE. Iz Peipinga poročajo o podrobnostih proglavitve neodvisne republike na severnem Kitajskem, ki se je preteklo soboto uradno odrgala od kitajske vlade v Nankingu. Proglasitev je objavil v navadni poslovni okrožnici vrhovni upravnik razoroženih severno-kitajskih provinc, ki so bile itak že pod nadzorstvom japonske vojske, general Jinjukeng. Besedilo proglasa pa je bilo sestavljeno v noči od četrtka na petek v stanovanju generala Sunhejana in v prisotnosti posebnega japonskega odposlanca Dolbare. General Sunhejan je prva osebnost v novi republiki. On je poveljnik 29. severne armade, sedaj neodvisne armade nove republike ter je prepričan prijatelj vsestranskega sodelovanja z Japonsko.

Japonski vojni minister je dal poročevalcu lista »Nič Nič« izjavo, da bo japonska vojska nastopila z vso odločnostjo v primeru, da bi maršal Čangkajsek skušal s svojo vojsko preprečiti proglasitev avtonomije severno-kitajskih dežel. Japonska vojska v Kvantunu je pripravljena na vsako eventualnost. Poveljstvo japonske vojske je kitajske oblasti opozorilo, da bo s silo ustavilo kitajsko vojsko, če bi skušala prodrati v severno-kitajsko pokrajino, da bi preprečila proglasitev avtonomije severnih pokrajin. List »Hoč Šimbun« poroča, da je kitajska vlada pooblastila generala Fengjusianga, da zbere sto tisoč vojakov za akcijo proti avtonomistom v severni Kitajski.

London, 18. nov. e. Dopisnik Reuterja prinaša iz Nankinga silno vznemirljive vesti o razvoju položaja v severni Kitajski. Po teh vesteh so Japonci odločeni, da proglase v sredo 20. t. m. popolno neodvisnost 5 provinc severne Kitajske. V angleških vladnih krogih so vznemirjeni posebno zaradi tega, ker je poveljujoči japonski general na severni fronti izjavil časnika, da v Kitajski vse dotlej ne bo miru, dokler ne bo popolnoma izločen angleški vpliv iz Kitajske.

Velesile ne bodo dovolile, da Japonci Kitajsko razkosajo

Pariz, 18. nov. e. V francoskih diplomatskih krogih spremljajo s silno napetostjo razvoj dogodkov na Kitajskem. V Parizu prevladuje prepričanje, da ostale velesile na noben način ne bodo smele dopustiti, da bi Japonska razkosala Kitajsko. Še bolj kot Francija so na Kitajskem zainteresirane Anglija, Sovjetska Rusija in Amerika. Stališče Anglije je znano in se ne bo mnogo spremenilo. Ameriška vlada pa je preveč zaposlena z notranje političnimi težavami, in zato ne bo mogla preprečiti japonskega napredovanja na Kitajskem. Gre sedaj samo za to, če morda ne obstoja tajni sporazum med Moskvjo in Tokijem. Ta sporazum je verjeten in bi prav gotovo bil naperjen samo proti Angliji. Zato povdarjajo v Parizu, da je verjetno s tem v zvezi vest, da bo prihodnje dni sklenjeno v Londonu veliko posojilo za Sovjetsko Rusijo. Združenemu nastopu Sovjetske Rusije in Anglije bi se morala Japonska vsaj toliko umakniti, kakor bi se umaknila energičnemu nastopu ameriškega brodarja okoli Filipinov.

Splošna mobilizacija v Mandžuriji

Tjencin, 18. nov. e. V severni Kitajski se anarhija širi. Kmetje zapuščajo svoje domove in vdirajo v mesta, kjer ropajo in razbijajo. Tako so danes v Tjencinu kmetje padli vse tankajoče urade in vse razbili vrednosti pa pobrali.

Nadaljevanje vesti na 7. strani

V abesinskem letalu nad severno fronto

Posebni vojni poročevalci International News Service» takole opisuje ta polet:

Ze osem tednov nas je več ko osemdeset vojni poročevalcev in fotografov nestrpno čakalo v Addis Abebi, kdaj bomo smeli oditi na vojno pozorišče, a dan na dan smo bili deležni samih praznih obljub. Francoski raziskovalec Henri de Vilmorin, dalje izvrstni francoski letalec René Drouillet in jaz smo se tudi tisto jutro nič kaj zaupno približali letališču Akaki, nedaleč Addis Abebe. Ondi pa smo dobili cesarjevega generalnega tajnika in posebnega zaupnika Vola Georgija in pa sodnika Lovrenea Tezasa, ki mu je bila poverjena naloga, da spremlja v letalu časopisne poročevalce na fronto. Koj nato je Georgij

— potegnil pismeno dovoljenje —

cesarja iz žepa s pečatom leva iz Judeje, ki nam je dovolilo, da smemo poleteti kamorkoli in fotografirati karkoli. Zaeno je bilo v cesarjevem pismu tudi sporočilo in ukaz vsem podložnikom, da nam kakorkoli pomagajo. Dovoljenje je bilo pisano v amharščini in dodan je bil prevod v arabščini. Ustno so nam povedali: »Če boste morali pristati kje na Danakilem, vam ondi nihče ne bo znal prebrati neguševega ukaza, ker nihče ne zna brati, a kak kadi bo razumel arabščino in vas tako otelev kakih napadov Danakilov. — Pristrčno smo se poslovili od Abesincev in odleteli ob devetih dopoldne. Sonce je krasno sijalo, zrak je bil čist in prozoren. Ko smo bili 300 m visoko

— smo krožili nad Addis Abebo, —

ki so jih obdajali pozlačeni vrhovi gora. Zaeno sem se spomnil, kako smešno lahko je to mesto bombardirati. Zakaj, vsi ti evkaliptovi gozdiči, ki spodaj skrivajo hiše teh 100.000 ljudi v Addis Abebi, pa od zgoraj navzdol niti malo ne branijo pogleda nanje. Cesarjeve palače, železniški tir in radio postaja so bili pod nami ko nalašč, da vržeš bombe nanje. V višini 4000 m nam je jemalo sapo,

krenili smo proti Desijam.

in brzeli z naglico 200 km na uro nad neskončno nižino, ki je bila vsa razcefrana radi neizmernih grap. Na levi je zazijal prepad, ki je bil preglobok, da bi mu videli do dna in najmanj 15 km širok. Po takšnem ozemlju, koder smo mi potrebovali 6 minut, prehodi karavane po 20 km na dan. — Preleteli smo Vangšit, ki pada tako strmo v dolino ko najhujše stene Matterhorna. Za 50 kilometrov na levo teče Modri Nil v Egipt.

— Krog nas so se dvigali divji skalnati vrhovi —

ki so jih tisočletja razglodala, da so podobna škrbinam starega leva. Na širokih planotah vrh gora smo zagledali več ducatov majhnih vasi, ki so imele vse okrogle ograde in okrogle ilovnate kočice in so bile podobne madežem olja na vodi. Pokrajina je bila videti rodovitna, vendar moraš biti letalec ali hribolazec, da prispeš na te vršace.

— Desije, prestolnica abesinskega prestolonaslednika, so ko samostan lame v Tibetu in so prileptjene ko gnezdo na veličastni hrib. —

Ze četrte ure smo iskali, kje bi mogli pristati in smo slednjič daleč spodaj v nižavju odkrili belo liso, kar je pomenilo, da se moramo ondi spustiti na zemljo. Pristali smo v najhujši vročini. Spočetka nismo zapazili žive duše, a kmalu se je pripodil trop golih otročičev, ki so imeli gladko obrite glave. Zaman smo se ozirali, da bi videli kako skrovišče za letalo ali postajo za bencin ali kako osebo. Prostor je bil popolnoma prazen, le domačinov se je precej nabralo, ki so nemo zijali v nas. Izpraševali smo jih po angleško, francosko, nemško, rusko in arabsko. Slednjič se je javil neki fantič, češ, da »zna italijansko«, a drugega ko ti dve besedi, ni znal tudi po laško ne. Medtem ko so nas divje oblegali roji muh, smo iz raznih kretenj domačinov zvedeli, da so Desije še daleč naprej, a da pridejo mule po nas. Prav čudovito je bilo, da so prišle točno opoldne. Ko je neki častitljivi desijski uradnik prav učenjaško prebral naše pisanje, se je priklonil in zapovedal domačinom, naj pazijo na naše letalo, a nas je povabil, da zajahamo mule. Počasi in naglo in plezajoče smo nadaljevali z mulami svoje potovanje.

Mladi Abesinčki v Makali so se udali Italijanom takole: Z belimi zastavicami so se postavili ob poti. V eni roki so držali bele zastavice, v drugi pa male vrčice polne živeža, ki so ga ponujali zmagovalcem v znak zmage.

Skratasto rdeče grmičevje in lilaste rože so vsebovale nešteto mavrično pisanih ptičkov. Žitna polja so nas vodila do vznožja gorskega grebena.

— Po neštetih gričih smo plezali navzgor in navzdol.

Neusmiljeno je pripekalo sonce, lovili smo sapo in smo srečevali domačine in abesinske velikaše, ki so se nam spoštljivo — resno priklanjali.

Cez tri in pol ure naporene ježe in hoje

smo dospeli v senčnate ulice mesta Desije, smoter hrepenenja vseh časnikarjev iz Addis Abebe. Prišli smo bili 1000 m visoko prav v osrčje rečnične Afrike, ki ni prav nič sličila Addis Abebi.

— Brez jela in neznansko žejni —

smo krenili v palačo in kar brez vsakršnih ceremonij zahtevali jedade in pijače. Toda nihče nas ni razumel. Neki dvorjanik pa nas je z neznansko vljudnostjo odvedel v veliko, s preprogami okrašeno sobano in nam je pokazal sliko prestolonaslednika. Na mizi smo zagledali njegove šolske knjige in prav porogljivo je zrla v nas vprav ko nalašč slika Mussolinija z neka strani laškega koledarja! Vsi iz sebe od utrujenosti smo pocpali na stole prestolonaslednikove sobe. Ko smo se malo odpočili

— se je vse streslo in prestrašilo —

ko smo pokazali neguševo pismo na guvernerja Desije, kjer je bilo ukazano, da nam pomagajo poleteti na severno fronto.

Prestolonaslednik sam je bil vprav v Addis Abebi. Dvorni upravitelj se je ozrl na pisanje z levovim pečatom iz Judeje in naglo zaukazal, da so nam nanosili medicine, piva v steklenicah in pladenj »votac, močno opopranega mesa. Celo sardin smo dobili in ene same vilice. Deseti sluga je pri nesel mlačnega vota in nato zapovrstjo spet prve sluga, ki so nosili meso, ki je bilo zmeraj bolj vroče. S kretnjami smo odganjali vso to množico jedil, a je bilo vse zaman, dokler ni vstopil sam Blata Bekhala Rabt Mihael, župan mesta Desije.

Pri županu mesta Desije —

smo zaslišali prvo besedo, ki smo jo vsaj razumeli. Župan je govoril pristno angleščino, ker je bil 4 leta konzul v Londonu. Zajahali smo mule in se odpravili h guvernerju Dedjasmaču Vadaju. Na obeh straneh glavne desijske ceste so stale gruče kričečih žensk, ki bi bile radi naprosile župana, naj jih pošluša. — S tovrnega avtomobila, edinega v Desijah, je kmalu izstopil visok, sivolas in častitljiv možakar, sam Dedjasmač Vadaje. Množica se je gnetla k njemu, ko je bral naše pisanje in oborožena straža je podila z biči iz kože iz povodnih konj ljudi narazen. Guverner nam je obljubil, da

dobimo bencina in dejal, da nam je vse mesto na razpolago.

Guverner iz Desij še ni vedel, da so Italijani zavzeli Adua. Ko sem mu povedal, da se je to že pred mesecem zgodilo, je žalostno zmajeval z glavo.

— Prišli smo v neko majhno krčmo —

kjer smo morali kot guvernerjevi gostje kositi. Jedli smo makaronijevo juho, paradižnike, kose mesa, solato, mezgo iz marelice, pili smo medeno pivo, žganje, šampanjec in kavo.

— Dasi so tulile vso noč hijene —

smo kmalu trdno zaspali, a kaj, ko smo morali biti ob dveh ponoči že na nogah. Z guvernerjevim tovrnim avtom smo se odpeljali 50 km daleč na letališče, kamor vodi prav nova avtomobilska cesta. Župan sam nas je spremljal in nam ponovno razlagal, kako težavno je bilo zgraditi tako cesto. — Zdaj pa zdaj so se nam

— iz teme zablskale oči hijen —

ko smo se peljali tik razritih grap.

— Strahotno tuljenje nas je spremljalo, a občudovali smo drznost in spretnost šoferja, ki je izborno vodil krmilo.

Cez dve uri smo dospeli na letališče, dobili bencina in ob šestih odleteli. Leteli smo proti severu, proti Adui.

— Severno bojišče je ležalo pod nami ko jezero iz tekočega granita, ki ga je morski vihar zagnal 1200 m visoko, kjer se je strdilo.

Kmalu smo bili 2400 m visoko in smo leteli nad ogromnimi, nazobčanimi grebeni gora. Na levi je bila gmota skalovja, na desni blesteča puščava. Spočetka nismo vedeli, kaj pomeni ta puščava, slednjič smo spoznali goro Mussa Ali. Do 300 km v daljavi se je dvigala stožčasta gmota gore Mussa Alija tik meje Eritreje in francoske Somalije.

— Ondi so bili Italijani najprej vdrl v Abesinijo. —

Puščava je bila pustinja v Danakilu, kjer je 60 stopinj vročine in kjer bivajo divji Danakili.

Kar nič nismo vedeli, kje bi pristali. Imeli pa smo bencina za 4 ure poleta.

— Nad Danakilsko puščavo —

Vsi smo se zavzeli, ko smo jo zagledali. Nikjer ni bilo ne človeka, ne živali, ne drevesa, ne grmičevja. Vročinski vali so puhteli

nad rumenkastorjavim ozemljem. Celo v višini 3600 m je žgalo sonce ko v peči. Oblake smo zapazili najprej nad jezerom Aduagi. Dvignili smo se še više, do 3660 m. Evropske Alpe so kar salonske v primeri s temi divjimi, razdrapanimi gorskimi grebeni Afrike. Ko divje, režeče se zveri so štrleli v nas.

Izenada smo zapazili pod seboj

— taborišče rasa Kasa —

Videli smo rjave šotore vojščakov severne abesinske fronte. Šotori so stali daleč vsak sebi, kakor je ukazal neguš, češ, da ne smejo biti skupaj radi bombnih napadov iz letal. Izračunali smo, da smemo radi italijanskih napadov biti največ 30 minut nad severnim bojiščem, saj bi bila utegnula prileteti laška izvidniška letala, ki nas ne bi spoznala. Vedel sem tudi, da je Mussolinijev zet, grof Ciano, ki sem ga poznal iz Rima, zdaj tu na fronti, pa bi bilo sitno srečati ga v abesinskem letalu.

Nenadoma je vzkliknil Vilmorin:

»Makale!«

— ime, ki že 14 dni kroži po mestu. Bili smo tik nad italijanskim bojiščem. Drouillet se je spuščal niže. Makale nam niso imponirale. Saj je to okrogla vas, sicer večja ko druge, vendarle je samo vas. Sredi kroga je bila cerkev in gradič in 12 šotorov po abesinskem načinu. Dasi smo imeli daljnogled, nismo mogli zapaziti nobenih evropskih uniform ali taborišč. Troje črk abesinske abecede je bilo naslikanih na tleh, kar je pomenilo ime Makale in je bilo za znak za letalec. Še in še smo krožili nad Makalo in delali posnetke. Videli smo,

— kako so tekali vojaki sem in tja —

pač razburjeni radi letala. Nihče pa se ni pripravil, da bi streljal. Šest minut, nam se je zdela več, smo bili nad Makalo. Odleteli smo, ne da bi vedeli

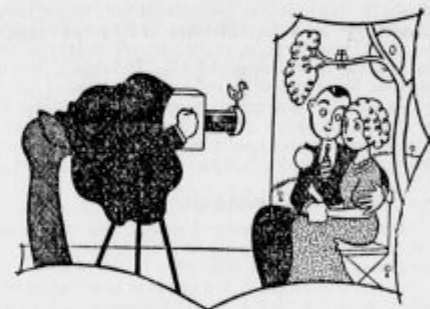
— ali so Makale abesinske ali laške —

Še bolj smo se začudili, ko je pokazal Drouillet v ospredje in vzkliknil:

»Adua!«

Kako smo bili presenečeni! Saj je bila tudi Adua samo okrogla vas ilovnatih koč. A tu smo le nekaj doživeli: majhni oblaki, ko čopki iz volne so se dvigali v nebo, kar pa je za letalo zmeraj nevarno. Zatorej smo odleteli proč, čim hitreje smo mogli in smo potrebovali 15 minut do Aksuma.

»Kaj, to je bilo vse!« smo kričali drug na drugega. Kako smo bili razočarani! Obrnili smo se in odleteli v Aksum, ne da bi bili videli kako bojišče.

»Poljubi me, dokler ima ta-le glavo pod prtom.«

★

»Kakšen strašen ropot pa je bil prej le na cesti?«

»Avtomobil je hotel zaviti v stransko ulico.«

»Pa je zaradi tega tako ropotalo in hreščalo.«

»Seveda je moralo, ker ni bilo stranske ulice.«

★

Gibanje. A.: »Pepe, zakaj pa ne kupuješ več cigaret pri nas?« — Pepe: »Kaj ne veš, da sem bil pri zdravniku, ki mi je naročil, da mi je potrebno več gibanja. Zdaj sem pa začel sam svaljkati cigarete.«

Silen potres v Severni Ameriki

V pismih ljubljanskega škofa dr. Rožmana smo brali o velikem potresu, ki je uničeval v severnoameriški državi Montana. Danes prinašamo sliko iz mesta Helena, kjer je potres podrli cele ulice. Bilo je 700 potresnih sunkov v kratkem času.

Italijanske prednje straze ob danakilski meji, goratega dela severne fronte. Po osvojitvi teh visokih postojank so Italijani takoj zgradili obrambne zidove, za katere se je vgnezdila pehota.

Vendar enkrat udar na korupcioniste

Razsodba v našiškem procesu

Bivši minister dr. Niko Nikič obsojen na 4 leta ječe, poslanec dr. Jevremović na 3 leta, oba na trajno izgubo državljan. pravic

Osijek, 18. novembra. AA. Danes dopoldne je bila razglašena razsodba v našiški aferi. Obsojeni so:

Dr. Svetozar Grgin, na pol drugo leto ječe, dr. Filip Schlesinger na dve in pol leta ječe, Zita Zivanović na tri leta ječe in trajno izgubo državne službe, Adolf Schlesinger na sedem let ječe, Aleksander Sor, na osem let ječe, Alfred Čučka na eno leto in osem mesecev ječe, Viktor Gutman na eno leto in štiri mesece ječe, dr. Zvonimir Bratanić na dve leti ječe, Ervin Lovrić na eno leto zapor, Alfred Spitz na eno leto in šest mesecev ječe, Mavro Sulić na štiri leta ječe in trajno izgubo državne službe, Aleksander Božić na dve leti ječe in trajno izgubo državne službe, dr. Nikola Nikič na štiri leta ječe, izgubo državljan. pravic in trajno izgubo javne službe, dr. Dragoljub Jevremović na tri leta ječe, izgubo državljan. pravic in izgubo državne službe za vedno, Ervin Šartoli na eno leto ječe in izgubo državljan.

skih pravic za tri leta, Zoltan Herzog, na eno leto in štiri mesece ječe, Filip Winter, Rihard Baumgarner, Hinko Bedenić, Josip Fišer, Julij Grajner, Aladar Leimendorfer po osem mesecev zapor, Geza Fejte na eno leto zapor, Feodor Bukovala, Dragutin Čakarević, Vladimir Černi, Miloš Čifković in Franc Istenić po dva meseca zapor, Pavle Frkete na en mesec zapor, Mirko Fridman na tri mesece zapor, Aleksander Kezić, Viktor Kladnik, Trajka Kotević in Lazar Ciril po en mesec zapor, Gilgorij Lisa, Djordje Marković, Milutin Martinović in Grigorij Mišić po pet mesecev zapor, Galeb Mitić na tri mesece zapor, Dragomir Nedeljković na en mesec zapor, Jovan Ničolović na dva meseca zapor, Franjo Ogorelec na šest mesecev zapor, Dimitrij Pastuhov na dva meseca zapor, Vilko Rajman na 10 mesecev zapor, Milosav Stisović na tri mesece zapor, Pavle Čiring na tri mesece zapor, Mihajlo Zuvajev na tri mesece zapor. Ostali obtoženci so proščeni.

Domači odmevi

Aca Stanojević malo obolel

Belgrad, 18. nov. m. Član izvršilnega odbora JRZ g. Aca Stanojević je predčerašnjim lahko obolel na influenci. Da bi ga stranke, ki bi se javljale pri njem, ne vznemirjale in da bi dobil potrebne nege, se je podal v sanatorij »Vračar«.

Poizkušeno zborovanje

V nedeljo dopoldne je malo znani voditelj malo znane Narodne stranke, g. Hodžera v Banjaluki poizkušal imeti zborovanje. Pa se mu poizkus ni posrečil. Ze udeležba je bila tako čudna, da ni nikamor kazalo, nje govori prihajalo desetkrat manj, čeprav so vsi prišli, kakor pa prihajalo vseh drugih aktivnih in molčečih politikov. Nekaj govornikov je skušalo priti do besede, pa se jim ni posrečilo, vedno so govorili, t. j. vpili, le poslušali. Nekemu najglasnejšemu govorniku pa se je le posrečilo izjaviti, da za Nar. stranko »hrvatskega vprašanja« ni. Ljudje so pričeli vpiti in razgrajati, razvil se je majhen pretepek, kateremu pa je policija še pravočasno napravila konec. »Borbu« so se razšli, voditelji pa so se vrnili v svoje mesto. Kakor kaže, se noben jugoslovanski fašizem ne bo mogel udomoliti, pa če bi bil nekaterim posameznikom še tako dobrodošel.

Tudi uspeh...

V soboto, 16. t. m., je bil na univerzi občni zbor Društva slušateljev juridične fakultete. Od 342 vpisanih slušateljev se jih je običnega zbora udeležilo 253. Za volitve v društveni odbor so bile vložene tri liste: nacionalistov (nosilec M. Orožen), katoliških akademikov (nosilec tov. Jenko) in tako imenovanih levičarjev (nosilec N. Briški). ki so pri glasovanju dobili: prva 108, druga 104, tretja 41 glasov. »Jutro« z dne 17. t. m. te štiri glasove, ki so jih nacionalisti dobili več kot katoliški akademiki, proglasa za debelimi črkami za uspeh nacionalnih akademikov na univerzi, ne pove pa ničesar o drugih listah, da bi bilo mogoče ta uspeh primerjati, tudi ne pove, da so nacionalisti in akademiki dobili tri odbornike, od katerih je eden predsednik, katoliški akademiki pa tri, od katerih je eden podpredsednik, levičarji pa enega odbornika. V tej luči ta uspeh ni tak »uspeh«.

Ozadije spora v »Kulturni zvezi«

V zadnjem času je bilo v javnosti dosti govora o sporih v »Kulturni zvezi« (Kulturbund). To pač najbolj kaže, kako se je politika razpasla v nemško-kulturni zvezi — naj je vodstvo »Kulturne zveze« to še bolj tajilo. Veliko število članov »Kulturne zveze«, ki pripadajo raznim strujam, je nezadovoljnih z delom parlamentarnega zastopnika nemške manjšine dr. Krafta in njegove najbližje okolice. Gotovo je, da tudi nameravana reorganizacija »Kulturne zveze« ne bo niti malo ublažila tega nezadovoljstva. Treznjejši Nemci obsojajo politično borbo v »Kulturni zvezi«, ki je vsa pod vplivom nacionalnega socializma iz Nemčije. Zavedajo se, da ta borba ne more roditi dobrih sadov in da bodo morale tudi državne oblasti z njo obračunati, ki konec koncev vendar ne morejo trpeti, da se pod krinko kulturne zveze v »Kulturni zvezi« ustvarja neka država v državi. Končno bo morala oblast le poseči vmes, kakor je to že storila v dravski banovini, ker je predstavnikom današnje »Kulturne zveze« vendar enkrat treba povedati, da sta politika in kulturne dve stvari, ki nikakor ne moreta vedniti pod isto streho.

Borba v »Kulturni zvezi«, ki je te dni dosegla svoj vrh, pa ima tudi svoje globoke gospodarske vzroke. Gospodarske organizacije, ki so v sestavi »Kulturne zveze«, so vedno izkoriščali v osebne namene in politično propagando voditeljev, katerim stoji na čelu dr. Kraft. Poštenim in dobrodušnim Nemcem, uglednim gospodarjem širom cele Vojvodine, ki so člani »Kulturne zveze«, je dobro znana afera z dobavljanjem svinj iz Nemčije, ki je voditeljem gospodarskih organizacij »Kulturne zveze« prinesla ogromno denarja, mnogi preprosti Nemci, podjelni kmetje, ki so naročali plemenske svinje, so pa pri tem utrpeli velike materialne izgube, kar jih je privedlo na rob propada. Prav tako jim je tudi dobro znana afera s tovarno za predelavo kopoplj, v katero so mnogi naši preprosti in poštei Nemci vložili težke milijone, ki so jih končno izgubili.

Gospodarsko izkoriščanje nemške manjšine od strani njenih političnih voditeljev je za nemške kmete danes, v času splošne krize, tem obšutnejše. To je tudi glavni vzrok današnje razdvojenosti nemške manjšine, ki jo opozicijski agitatorji v Vojvodini spretno izrabljajo v svoje namene.

Popatistili smo to poročilo novosadskega »Dan-a«, ker ima nemška manjšina pri nas tudi svoj »Kulturbund«, ki je, kakor kažejo nekateri znaki, »pod istim vplivom« kakor v Vojvodini.

Priloge zakona o sodnikih

Belgrad, 18. nov. m. Kakor je »Slovenec« že poročal, je zasedla v pravosodnem ministarstvu komisija za redakejo načrta zakona o sodnikih. Ta komisija je danes končala svoje delo. V splošnem se lahko reče, da je komisija izvedla načela, ki jih je vseboval zakon o sodnikih od meseca septembra 1928. Predvsem predvideva novi načrt stalnost sodnikov, njihovo nepremest-

ljivost in avtomatično napredovanje v službi. Tudi glede vprašanja postavljanja sodnikov za sodnike višjih sodišč in postavljanje sodnikov za sodnike nižjih sodišč, katero vprašanje je na prvi seji, kakor smo poročali, radi deljenega mnenja članov komisije ostalo nerešeno, je sedaj pred zaključkom prišlo do popolne soglasnosti. Člani komisije so se zedinili na rešitev, ki jo tvori nekaj kompromis obeh mnenj, ki so se glede teh vprašanj v začetku pojavili med člani komisije.

Kongres nemških hrščanskih socialcev na Češkoslovaškem

Praga, 18. nov. c. Včeraj so imeli nemški hrščanski socialisti v Češkoslovaški svoj kongres. Glavni govor je imel dr. Hilgenreiner, ki je rektor nemške univerze v Pragi in predsednik stranke. Svojo stranko zastopa tudi v senatu. V svojem govoru je rekel, da znajo nemški hršč. soc. ceniti parlamentarno demokracijo, za katero se bodo zmeraj z vsem ognjem borili skupno z ostalimi češkimi in slovaškimi strankami. Rekel je, da mu nekateri očitajo, da se v svojem socialnem programu ni povzpeli preko idej, ki jih je imel dr. Lueger. Dr. Hilgenreiner pa pravi, da Lueger sploh ni imel izčrpanega hršč. soc. programa, temveč je svoje delo usmerjal pretežno iz svoje velike osebnosti. Dr. Lueger je bil velik hrščanski politik, ki je navidezno delal brez programa. Danes imamo tudi mnogo osebnosti v politiki, ki mislijo, da lahko iz lastne moči delajo osebno politiko. Češkoslovaški hrščanski socialisti pa so prepričani, da je danes ljudstvo sposobno, da se po odkritem programu bori za svojo boljšo usodo. Nemški hršč. soc. bodo zmeraj z odkritimi deli hodili skupno z ostalimi narodi republike v borbi za svobodo na podlagi demokracije.

Rudarska stavka v Angliji

London, 18. nov. b. Uradno se priznava, da je gibanje angleških rudarjev za zvišanje plač zavzelo zelo nevaren obseg. Za stavko se je namreč v Wallesu vršilo glasovanje, ki je izpadlo 20:1. v ostalih rudnikih pa je to glasovanje izpadlo 9:1 za stavko. Nobenega dvoma ni, da bo Velika Britanija v najkrajšem času doživela veliko rudarsko stavko.

Belgrad, 16. novembra m. Razpisan je natečaj za sprejem osmih pripravnih nadzornikov za državno policijsko službo. Prošnje je treba vložiti do 30. t. m. v notranjem ministarstvu, upravni oddelek Osebe, katerih prošnje so že v ministarstvu naj istemu ponovno predložijo izjave, da vztrajajo pri svojih prošnjah. Pogoji za sprejem so razvidni iz »Službenih novic« z dne 14. t. m.

Pariz, 17. novembra. AA. Iz Limogesa poročajo, da so levičarji včeraj napadli tamkajšev »Ognjenih križev«. V ostrem spopadu je bilo ranjenih 15 oseb.

OBLEKA PO MERI IMA MNOGE PREDNOSTI!

A naš štof in Vaš dober krojač Vas ne bodeta stala dosti več od konfekcije.

Cene naših štofov so od 80.— do 180.— dinarjev.

VLADA TEOKAROVIĆ I KOMP.

Paraćin

Sport

20 minut dnevno za zdravje in sport

Nekaj pojasnili k Ulagovemu sistemu

V času, ko se približuje zima in ž njo smučarski sport, niso polne samo sportne trgovine, temveč tudi telovadnice. Vsakdo ve, da za smučanje ni dovolj, da si nabavite smuči in obleko, treba je tudi pripraviti telo: mišice okrepiti, sklepe razgibati. Če so že smuči čevlji potrebni posebne nege, če napdemo časa, da inpregmiramo smuči in jih skrbno napnemo, tedaj ga bomo našli tudi za važnejše delo, za smučko gimnastiko.

Uspehi smučke gimnastike so na dlani: hitrejši napredek na snegu, manjša utrujenost, večja sigurnost v vožnji. Ti uspehi so danes tako prepričevalni, da si resnega smučarja brez sistematične priprave pred zimo sploh zamisliti ne moremo.

Cesa pričakujemo od smučke gimnastike?

Vsaka telovadba je za smučanje koristna, zlasti pa ona, ki krepi tiste mišice, ki jih pri smučanju največ rabimo — to so mišice na nogah in na rokah. Na nogah moramo vztrajati v različnih preležih in počepih, kadar smučamo navzdol, z rokami pa se moramo opirati ob palice, kadar drčimo po ravnem ali kadar se vzpenjamo.

Od smučke gimnastike pričakujemo sledeče:

1. telo se mora privaditi na smučke napore v fiziološkem oziru;
2. seznaniti nas mora z osnovnimi kretanja na smučeh (šola tehnike);
3. biti mora taka, da lahko služi kot jutranja gimnastika in da nadomestuje tudi v pogledu telesne nege vsak drugi sistem sobne gimnastike;
4. biti mora lahko razumljiva, da je lahko izvajamo brez vsakega studija.

Ali odgovarja Ulagov sistem tem pogojem?

Kakor znano, je pedal prof. D. Uлага svoja izkustva večletne smučarske trenerske prakse v lični knjižici: »Smučarski gimnastike« (Samoza-ložba — 16 slik, 32 strani, cena 10 Din, naroča se na naslov D. Uлага, Ljubljana, Emonska c. 20.)

V svojem sistemu nas seznanja avtor s 16 temeljitimi smučarskimi vajami, katere ponazarjajo fotografije tekmovalca T. Dečmana.

Ali je 16 vaj za smučanje dovolj? Poznamo nekatere sisteme, ki so kakor muzeje stare in nove gimnastike. Usoda take literature je vedno ista: pričnejo čitati, preden prispete do polovice, se utrudite, nato pregledate samo še naslove in slike in knjigo odložite.

Sport za ljudstvo ne sme biti stvar studija, temveč stvar razvedrila in krepitve. V tem oziru moramo Ulagi priznati, da je svojo nalogo sijajno rešil. Njegove knjižice ne bo nikdo odložil, zakaj pisana je v privlačnem jeziku in efektan ilustrirana. Posamezne vaje je izbral tako, da je njih učinek mnogostanski in tako jih je 16 povsem dovolj. Nekatere lažje je treba izvajati po 40krat, nekatere težje samo po 5krat. Sistem je zamisljen tako, da predelate danes prvih 8 vaj, jutri drugih 8 in to se ponavlja.

Ni manj kot 10 vaj skrbi za krepitev nog, 7 vaj za krepitev rok, 8 vaj pa za elastičnost trupa. To je možno le na ta način, da je učinek posameznih vaj mnogostranski.

Sistem je nastal v praksi

Po vsem se vidi, da je Ulagov sistem nastal v praksi. Gotovo se spominjate, da vas prve dni smučanja boljše zlasti ramena in komolci. To preprečiti je namen prve vaje Ulagove smučarske gimnastike: »Mahanje z rokami«.

Rejeni ljudje se težko pripogibajo; da bi se

omečali v trebušnem delu, za to odlično služi druga vaja (Predklanjaje).

Težko je dvigati smuči, kadar stopate bočno v strmino; da se pripravite tudi za to, morate energično dvigati kolena k prsim (3. vaja).

Prepotrebno prožnost v nogah in v trupu boste dobili s četrto vajo, ki jo Ulag imenuje »velezamahn«. To je obenem dihalna vaja — in če govorimo v duhu Müllerjevega sistema, moramo priznati tej vaji tudi blagodejen učinek na notranje organe.

5. vaja nas pripravlja na prečne skoke in je veliki večini smučarjev, ki je ne morejo izvajati tako kakor Dečman na fotografiji (str. 16) zdrav opomin, da so se preveč zanemirali; 6. vaja krepi roke v opori, 7. skrbi za okretnost prsnega koša, 8. je preizkušnja za noge, 9. služi negi ravnovesja in gibljivosti kolenskega sklepa, 10. nas pripravlja na »pluže« in »plužni« zavoje, 11. krepi trebušne mišice, 12. je za prožnost hrbtenice, 13. nas seznaja s prožnostjo v čepenju, 14. skrbi za lepo držanje smučarjev, 15. je vaja za telemark, 16. krepi noge v osnovni in plužni stoji.

Tako smo se na kratko seznanili s telesno-vzgojnimi učinkom posameznih vaj.

Z ozirom na to, da je sprejel Ulag v svoj sistem tudi nekatere splošne vaje (n. pr. št. 2, 6, 11, 14) lahko zaključimo, da je hotel, da je njegov sistem tudi v vidika jutranje telesne nege popoln. Kar se tiče telovadnih vaj, lahko Ulagov sistem brez nadaljnjega nadomestuje Müllerjevega, Surenevega in druge.

V smučko-tehničnem pogledu moramo zlasti pripraviti dve vaji: »V pluže« na str. 21 in »Razbremenitev« na str. 24. Tu nas avtor seznanja s prenašanjem teže z ene noge na drugo, kar je osnovne važnosti pri smučskih lokih. S to vajo si bo vsakdo pridobil teoretično jasnost, ki je taka, da jo bodo tudi noge »razumele«. Enake važnosti je tudi vaja »Razbremenitev«, ki je podlaga za razne vrste kristijanije.

Da bo tako pripravljen smučar z vajami na snegu neverjetno hitreje napredoval, je na dlani. To vam lahko potrdi vsak smučski učitelj, ki najbolje ve, kako mučna je obela oponost za one, ki pridejo na sneg povsem nepripravljeni.

20 minut dnevno za smučko pripravo — toliko časa zahteva predelava 8 vaj — to je v resnici zelo malo, če pomislimo, da ima dan 1440 minut! Eno dvaindesetdesetino dneva za zdravje in za sport — to bo zamogel vsakdo žrtvovati!

I. K—er.

SK. Hlirja v Ljubljani sklenje po sklepu seja Upravnega odbora z dne 22. oktobra 1935 in na podlagi § 12 klubovih pravil svoj XXV. redni občni zbor, ki so bo vršil 16. decembra ob 20 v dvoranu Delavske zbornice v Ljubljani. — Dnevni red: 1. Poročilo Upravnega odbora in posameznih sekcij, 2. Poročilo revizijskega odbora in podlitter razrešalec upravnega in revizijskega odbora, 3. Dopolnilne volitve Upravnega odbora, volitev revizijskega odbora in razsodišča, 4. Sklepanje o predlogih odbora in samostojnih predlogih članov. — V smislu določil § 13 klubovih pravil je občni zbor sklenjen, če je navzočih en tretjina do glasovanja uvrčenih članov. Ob neodločenosti se občni zbor vrši pod are klanje in je sklepčen brez ozira na število prisotnih. V smislu § 6 klubovih pravil imajo glasovalno pravico ustanovni in redni člani kluba, ki niso v zaostanku s članarino. Dostop na občni zbor imajo samo člani s člansko izkaznico. Občni zbor bo obravnaval samo one samostojne predloge članov, ki bodo v smislu § 13 klubovih pravil pravočasno predloženi Upravnemu odboru kluba in podpisani od minimum 10 do glasovanja upravičenih članov. — Upravni odbor.

Naznanjamo tužno vest, da je nenadoma umrl gospod

Ivan Gerlovič

hranilični ravnatelj v pokoju, posestnik itd.

Dolgoletnemu, vestnemu, zvestemu in požrtvovalnemu uradniku ohranimo trajen in časten spomin.

Kostanjevica, dne 18. novembra 1935.

Občinska hranilnica v Kostanjevici.

Umri nam je danes po kratki, mučni bolezni, naš ljubljani soprog, nadvse skrbni oče, stari oče, brat, stric, tati in svak, gospod

Ivan Gerlovič

hranilični ravnatelj v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 20. novembra ob 15. uri izpred hiše žalosti na domače pokopališče.

Kostanjevica, dne 18. novembra 1935.

Žalujoče rodbine: Gerlovič, Gajšek, Sadar.

Občina Kostanjevica na Krki javlja s tem tužno vest, da je danes jutraj umrl nje dolgoletni delovodja in večletni predsednik, gospod

Ivan Gerlovič

ravnatelj Občin. hranilnice v pol. in posestnik v Kostanjevici

Občina bo ohranila svojemu sotrudniku trajen spomin.

V Kostanjevici, dne 18. novembra 1935.

Predsednik občine: Lavoslav Bučar.

Dotrpela je naša preljuba hčerka, draga sestra, svakinja in teta, gospodična

MARIJA ŠORLI

učiteljica

ter danes ob pol 14. uri izdihnila svojo blago dušo. Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, dne 19. novembra ob 3. uri popoldne iz mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana v sredo, dne 20. novembra ob 7. uri v stolni cerkvi v Mariboru. — Prosimo tihega sožalja.

Maribor, Skopljje, dne 17. novembra 1935

Evlalija Šorli, mati; Olga por. Sernec, sestra, inž. Ivan, brat in ostali sorodniki.

Mali oglasi

Prireditve

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert salon-kega orkestra (h)

Službe iscejo

Dobra šivilja
cenena in vajena vseh del, isče zaposlitev pri strankah. — Javiti: Tina Bizilj, pri g. Črné, Križevniška 7-II. (a)

Službo dade

Prikojevalka
s prikojevalno solo in večletno prakso, zmožna voditi samostojno damsko šivalnico z dvajsetimi pomočnicami — se takoj sprejme. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalna služba« št. 14359. (b)

Dva čevlji, pomočnika
za zbita dela takoj sprejem. Franc Kolničar, p. Duplje. (b)

Krojašk. pomočnika
in šiviljo, takoj sprejem. Rems Ivan, Vogelnja 5. (b)

Vajenci

Učenca
za pekovo obrt - takoj sprejem. Vsa oskrba v hiši. — Vrtnik Jožef, pekarna. Polzela, Sav. dolina. (v)

Zasluzek

Potniki!
Velik zaslužek z obiskovanjem strank. Ponudbe je poslati na Mednarodni novinarski zavod v Split pod »Japonsko blago« št. 14388. (z)

Prodajo

ODDAJO:
Dva dijaka
specijem na stanovanje in delno domačo hrano v bližini II. drž. realne gimnazije. Naslov v upr. »Slovenca«, 14234. (D)

Denar

Hranilno knjižico
Zadružne zveze ali kake članice, kupim. Ponudbe upravi »Sl.« pod »20.090 Din« št. 14386. (d)

Posojila
na vložne knjižice dade Slovenska banka Ljubljana Krekov trg 10

Vnajem

ISCEJO:
V najem iščem
dobro idočo gostilno na Gorenjskem ob koroški meji; prodajal bi svoj lastni pridelek. Prevzamem tudi gostilno z mesarijo. V pošte pride samo večje podjetje. Ponudbe na naslov: Druskovič Jurij, posestnik, Bizeljsko, Brežice. (m)

ODDAJO:
Obrtni lokal
suh in svetel, takoj oddam v najem za mirno obrt ali skladišče. Več se izve pri lastniku: Kopač Jernej, Celovška cesta 14, Ljubljana. (n)

Obsežen lokal
na Mestnem trgu št. 20, oddam. Informacije: Krojaška ulica št. 1/II. (n)

Trgovino
z mešanim blagom, dobro vpeljeno, na deželi, ob državni cesti, v prometnem kraju, dam v najem proti prevzetju vsega založenega blaga. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14374. — Prijetna, poštena trgovka ima prednost. (n)

Kupimo
Moške stare obleke
in čevlje kupujem. Pridem gledat na dom Zadostuje dopisnica. — Mara Andlovic, Galusovo nabrežje 27

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Prodamo
Ce avto svoj stari prodajam ali motorja bi znebil se rad. — Kupov ti mnogo prižene Slovenca najmanjši inersat

Hubertus
nepremičnin 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, dobite pri Preskerju, Sv. Petra cesta št. 14 II

M. Drenik
Ljubljana
Kongresni trg 7

Volna vseh vrst, od najcenejše do najfinije, Francoske in angleške specialitete itd. Pingouin

Prodajo
Hubertus
nepremičnin 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, dobite pri Preskerju, Sv. Petra cesta št. 14 II

M. Drenik
Ljubljana
Kongresni trg 7

Volna vseh vrst, od najcenejše do najfinije, Francoske in angleške specialitete itd. Pingouin

Prodajo
Hubertus
nepremičnin 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, dobite pri Preskerju, Sv. Petra cesta št. 14 II

Ia sveža jajca
komad 90 par, zaboji 400 in 720 komadov. Zajem-čeni cvetlični med 30 kg 370 Din, franko voznina, razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Šivalni stroj
pogreznjiv — z okroglim čolnikom, ki tudi šika, poceni napredaj. Nova trgovina, Tyrševa 36. (l)

Glasba

Muzika

prodaja klavirje, harmonije, violine, kitare, strune in vse glasbne potrebe. — Popravila in ug. asu v vsa glasbila strokovnaško in najceneje. Izposojevalnica klavirjev

Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 4

ČITAJTE IN SIRITE
»SLOVENCA«

Tinčkove in Tončkove prigode

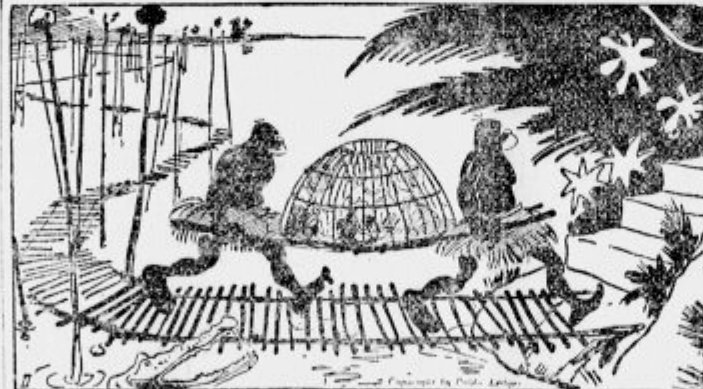
183.

Skrivnostni otok.

Pa divjaka nista izgubila ravnotežja, kakor so se dečki bali, nego sta nosilnico tako varno nosila po brvi, kakor da hodita po tlakovani mestni ulici. Daljše brvi od te si sploh ne morete predstavljati. Kakor da se vleče v neskončnost, je bilo dečkom pri srcu. Ko so tako napeniali oči, da bi videli, kam jih divjaka neseta, so čez nekaj časa opazili čedalje razločnejše obrise nekakšne gore, ki se je strmo vzpenjala navzgor. Sredi te gore pa se je vil pod nebo gost snop dima.

»Le kaj je to?« je ugibal Tonček. »Ali je ognjenik ali trdnjava?«

Nazadnje je bilo dolge brvi le konec in dečki so se oddahnili. Če drugega ne, vsaj smrti v krokodilovih žrelih se jim ni bilo treba več bati. Na koncu brvi so bile široke kamenite stopnice. Le kam vodijo? Prečudna tesnoba se je polastila naših treh junakov.

Šolske potrebščine

po najnižjih cenah nudi

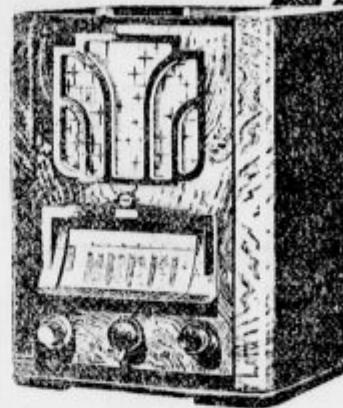
trgovina **H. NIČMAN** Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2

»Slovenčeva« podružnica

Ljubljana, Tyrševa cesta

(palača Poštni dom)

sprejema vsakovrstna naročila, tiče se »Slovenca«, in daje tozadevne informacije

Zanesljiv in odlično sam
kot svetilnik ponoči, je

PHILIPS RADIO

po svoji kakovosti.
Največja Radio industrija sveta.

38.000 delavcev v 32 tovarnah
v 19 državah na 4 kontinentih.

LEPE MODERNE COUCH ZOFE

v raznih modnih vzorcih
spalne točle vseh
vrst divane, modroce nudi
po najnižjih cenah in
solidni izdelavi

Franc JAGER
tapetnik
Ljubljana
Sv. Petra nasip št. 29

Telefon št. 20-42

Umrl nam je ljubljani soprog, oče, sin, brat, zet, svak in stric
gospod

Rudolf Zitterschlager

kontrolor drž. žel., šef postaje št. III v Slovenskih goricah

po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, v nedeljo,
dne 17. novembra 1935 ob 9. uri.

Pogreb bo v št. III na postajo v torek, 19. nov. ob 15. uri.
Pokojnega se prepelje v Ljubljano in bo pogreb v sredo,
dne 20. novembra ob 15. uri iz kapele pri Sv. Križu.

št. III, Maribor, Ljubljana, dne 17. novembra 1935.

Zalujoča soproga Milena, sin Božo.

Rodbine: Zitterschlager, Zolnir, Likar, Bajec, Blažon, Potrč,
Možina, Nagode.

Sax Rohmer:

Skrivnost dr. Fu-Mančuja

»Trati čas! Poleg pisanja knjige o Yucatanu in delu o Tibetu, mora drugi teden v Institutu čitati neko razpravo o neki grobnici, ki jo je odkopal v Egiptu. Ko sem odhajal, sem že videl, kako so iz kristenščice pripeljali tovorni voz in raztovorili kamenito rakev veliko kakor kak čoln. Sir Lionel pravi, da je edinstvena in da jo dobi Britski muzej, ko jo bo on sam pregledal. Ta možakar ti je sposoben, opraviti šestmesečno delo v šestih tednih; potem pa spet odpotuje.«

»Kaj nameravaš storiti?«

»Kaj morem storiti? Vem, da bo Fu-Manču izvršil napad nanj. O tem ne dvomim. Ah, kar strah me je v tisti hiši. Nikakega solca, ti pravim, Petrie, ki bi prisiljal v prostore; in ko sem to popoldne prispel tja, so celi oblaki komarjev plaval po zraku, kamorkoli se je prikrdel majhen žarek solca skozi drevje drevoreda. Ves prostor je poln nekkih hlapov, da se mi zdi, da visi v zraku malarija. Vsa zapadna stran hiše je prerasla z neko vrsto plezalk, ki jih je ob kakih prilikah prinesel iz tujine s seboj. Te rastline izdihavajo oster, tuji vonj, ki se docela ujema z okolico. Rečem ti, da je tisti kraj ustvarjen za umor.«

»Ali si kaj ukrenil za varnost?«

»Po telefonu sem poklical Scotland Yard in poslal moža, da bo stražil hišo toda — V zadregi je skomignil z rameni.«

»Kakšen je prav za prav ta sir Lionel?«

»Pravi norec. Velik, močan človek, ki je obločen v zamazano domačo haljo nerazločljive barve; človek kuštravih, sivih las in srčehih brk, prodernih modrih oči in rjave polti, ki nosi kratko brado, ali se pa po redko brije, sam ne

vem. Pustil sem ga v tisti neverjetni sobi, kjer si je z velikimi koraki utiral pot skozi tisočero posebnosti, skozi starinsko pohištvo, razne knjige, rokopise, munije, kopja, flovnato posodo in kaj vem še vse — pri čemer je včasih brenil kako knjigo s poti, se spotalnil ob kakem nagačenega krokodila ali meksikanske maske — pri vsem pa zdaj narekoval, zdaj se razgovarjal. Pha!«

Za nekaj časa sva umolknila.

»Smith,« sem se oglašil, »midva ne prideva s to zadevo naprej. Dasi so vse ideje razporejene proti njemu, se nam Fu-Manču izmika in še vedno hoče svoja vraga, nedolžna pota.«

Neyland Smith je priklimal. »In vsega ne vevaš je dejal. Midva opaziva le tega ali onega moža, ki je rumeni nevarnosti na poti, in posvariva ga, ako utegneva. Mogoče je, da se reši ali pa tudi ne. Toda kaj vemo, Petrie, o vseh ohih, ki lahko umrejo vsak čas zaradi njegovih morilskih pomagalec? Mi ne moremo poznati vsakogar, ki je čital uganko Kitajske. Nikdar ne čitam poročila o kakem utopljenju, o navideznom samomoru, o kaki nagli, dozdnevno naravni smrti, ne da bi se vprašal to in ono. Pravim ti, da je Fu-Manču povsod pričujoč; njegove tipalnice segajo na vse strani. Rekel sem, da mora sir Lionel živeti nekako začarano življenje. Resnica pa je, da je čudež, da sva midva še živa.«

Pogledal je na uro »Skoraj enajst,« je dejal. »Sicer je pa spanje potrata časa — ne glede na nevarnost, ki je z njim v zvezi.«

Tedaj je zazvonilo. Par trenutkov kasneje je nekdo potkal na vrata.

Naprejele sem zaklical.

Vstopile je dekle, ki je prineslo brzojavko za Smitha. Bil je videti zelo odločen, njegove oči pa so se v siju svetilke svetile ko jeklo, ko je sprejel brzojavko in jo odprl. Pogledal je nanjo, vstal in mi jo izročil ter segel po svoj klobuk, ki je ležal na pisalni mizi. »Bog nam

pomagaj, Petrie,« je rekel.

Brzojavka je vsebovala to: »Sir Lionel Barton umorjen. Pridite takoj v njegovo hišo.« — Weymouth, nadzornik.«

ENAJSTO POGLAVJE

Zelena megla.

Četudi sva opustila vsako nepotrebno odlašanje, je bila skoraj že polnoč, ko je najin taksi zavil v temni senčni drevored, na čigar daljnem koncu sva kakor skozi predor videla, kako se je mesečina svetlikala na oknih Lionelove domačije. Ko sem pred pragom izstopil iz voza, sem videl nizko dolgo poslopje, ki je bilo, kakor je Smith povedal, vse obdano od drevja in grmovja. Pročelje je bilo poraslo s tistimi neznanimi plezalkami, zrak pa je bil prenasitčen z duhovi vencičnega rastlinja, s katerimi se je mešal težak vonj malih rdečih nočnih cvetk, ki so bogotno cvetele na plezalkah.

Vse je bilo pravcata divjina, in ko naju je nadzornik Weymouth sprejel v veži, sem videl, da se je notranjost kaj ujemala z zunanostjo, zakaj veža je bila zgrajena po vzoru neke sove asijskega templja, in debeli stebri, nizki sedeži in zavese, vse je bilo zanemarljivo in na debelo pokrito s prahom. Zatohel vzdih je bil notri skoraj tako močan ko poči drevesi. Detektiv naju je vodil v knjižnico, v kateri so bila tla preplavljena s književnimi proizvodi.

»Moj Bog!« sem zavpil, »kaj pa je to?«

Nekaj je skočilo iz vrha knjižne omare, šlo tiho čez preproge in kajige in je kot zlata lisa smuknilo iz knjižnice. S plašnimi očmi sem zrl za tistim. Nadzornik Weymouth se je suho zasmejal.

»To je mladi puma,« ali nekaj takšnega, doktor,« je dejal. »Ta hiša je polna presenečenj — in skrivnosti.«

*Puma je zver mačje vrste v Ameriki.

Njegov glas ni bil čisto miren, se mi je zdelo, in skrbno je zaprl vrata, preden je nadaljeval.

»Kje je on?« je rezko vprašal Nayland Smith. »Kako se je zgodilo?«

Weymouth se je usedel in si prižgal cigaro, ki sem mu jo ponudil. »Menil sem, da bi hotela zvedeti, kako je prišlo do tega — kolikor mi je znano — preden si ga ogledate.«

Smith je priklimal.

»Prav,« je nadaljeval nadzornik, »mož, ki ste ga poslali sem, je zavzel svoje mesto zunaj na cesti, od koder je lahko pregledal vrata. Videl niti čul ni ničesar, dokler se ni ob pol enajstih pojavila neka mlada dama in šla noter.«

»Mlada dama?«

»Miss Edmonds, strojepiska sira Lioneta. Opazila je, ko je prišla domov, da je njena torba z denarnico izginila, in vrnila se je, da bi videla, ali je ni pustila tu. Napravila je hrup. Moj mož, ki je s ceste slišal hrup, je šel v hišo. Pojem je zdiral ven in nas po telefonu poklical. Prišel sem in nato neutegoma brzojavil po vas.«

»Pravite, da je slišal hrup. Kakšen hrup?«

»Miss Edmonds je dobila hud živčni napad.«

Smith je korakal po sobi, bil je ves razburjen.

»Opisite, kaj je videl, ko je vstopil?«

»Videl je strežaja črna — v tej hiši ni ne enega Angleža — ki se je trudil, da bi porabil dekle v veži, medtem ko sta se en Malajec in še neki drugi barvanec tolkla po čelu in talila. Nič jasnega ni mogel spraviti iz njiju; zato se je sam lotil raziskavanja. Položaj stavbe si je bil že prej ogledal; potem je ob soju luči v nekem oknu spoznal v pritličju lego delovne sobe; tako se je počel, da si ogleda vrata. Ko jih je našel, je videl, da so od znotraj zaklenjena.«

»No, in?«

(Dalje sledi.)

Dr. A. Korošec: „Ostanimo zvesti idealom zadružništva!“

Občni zbor Zadružne zveze

Tehni opomini voditelja vsega našega zadružništva, da v teh težkih časih ohranimo svoj optimizem

Danes se je vršil ob veliki udeležbi delegatov zadrug, prišlo je nad 250 delegatov, občni zbor Zadružne zveze. Na občni zbor je prišel predsednik Zveze, g. minister dr. Anton Korošec, katerega so zbrani delegati ob vstopu v dvorano navdušeno pozdravili. Približno ob tridesetih na 11 je g. predsednik dr. Korošec otvoril občni zbor, ugovil, da je sklepčen, ker je od 680 članic z 2004 glasovi navzočih veliko več kot ena desetina. Za zapisnikarja je imenoval g. tajnika Antona Kranjca, za overovatelja zapisnika pa g. Alojzija Kocmurja in dr. Vlado Valenčiča.

Nato je predlagal, da se odpošlje Nj. Vis. knezu Pavlu pozdravni brzojav, v katerem slovenski zadružniki izražajo vdanost in zvestobo Nj. Vel. kralju Petru II. in visokemu kraljevskemu domu. Predlog je bil z navdušenjem sprejet. Pozdravna brzojava sta bila poslana tudi predsedniku ministrskega sveta, g. dr. Milanu Stojadinoviču in kmetijskemu ministru g. Svetozarju Stankoviču.

G. bana je na občnem zboru Zadružne zveze zastopal načelnik kmetijskega oddelka g. inž. Anton Podgornik.

Govor notranjega ministra g. dr. Antona Korošca

Predsednik minister dr. Anton Korošec je nagovoril zbrane zadružnike s sledečim govorom:

Letošnje leto bo najhujše leto za nas v gospodarskem oziru. Izdatki ostajajo isti, dohodki pa so vedno manjši, to velja za posameznika kot za državo. Državni proračun bo letos sestavljen na drug način, kakor pa je bilo to običajno. Sestavljen bo redni proračun, ki bo obsegal redne dohodke in izdatke, izvanredni proračun pa bo obsegal izredne izdatke, investicije. Redni proračun bo uravnotežen. Od izrednega proračuna pa se bo izvršilo le tisto, za kar bo kritje.

v hudi stiski. Vračamo se prav za prav v čase, v katerih je živel Raiffelsen, to je v čase začetka zadružništva. Po vojni so bili sicer časi, ko so zadrug imele veliko denarja, celo male zadrug so razpolagale z milijoni in so vsled tega nudile denar vsakomur, ki ga je hotel. Tega je sedaj konec. Vračamo se k malim zadrugam in malim bilancam.

Med ljudstvom je nekaj denarja. Ta pa ne pride v zadrug, ker do njih sedaj ni zaupanja. Denar gre sedaj v nogavice, gre tudi v Državno hipotekarno banko in v Poštno hranilnico. Denar v nogavicih je neproduktiven. Državna hipotekarna banka in Poštna hranilnica pa denar jemljeta ter ga v isti meri ne vračata. Toda, če kdo prejema, mora tudi dati. Zato bo ali država morala podpirati zadružništvo, ali pa morajo državni zavodi dajati kredite tudi v vse kraje in vsem ljudem, ki kredite potrebujejo.

Zadružništvo se mora vzdržati in mu je treba pomagati. Tega se zaveda tudi država in kmetijski minister študira in dela načrte za izboljšanje. Denar za podporo zadružništva se mora dobiti.

Pojavljajo se sedaj kritiki, ki pravijo, da ni bilo prav, če se je denar dajal temu in onemu in so sedaj nastale izgube. Kritizirati je danes lahko, toda tisti, ki danes kritizirajo, se takrat, ko se je denar dajal, niso oglašili.

Ni bilo zdravo, da je zadružništvo šlo v veliko. Zato se je treba vrniti k malemu zadružništvu, ki bo polno ljubezni do bližnjega in, ki bo pripravljeno pomagati potrebnemu. — Treba se je navaditi na mal obseg in na delo s skromnimi sredstvi.

Naše gospodarstvo je sedaj pred vprašanjem, kakšne posledice bodo imele zanj sankcije proti Italiji. Izvoz lesa ni zabranjen in tako glede najvažnejšega našega izvoznega artikla ostaja še nadalje možnost izvoza. Izmed predmetov, ki zadevajo nas, je edino izvoz konj prepovedan. Toda izvoz konj bo itak moral biti omejen, ker se kaže že pomanjkanje za domačo potrebo.

Vprašanje zadružništva ni rožnato, toda zato ni treba izgubljati pameti, ampak je treba držati kar se da držati. Bo sicer nekaj brodolomcev, vendar kar se bo dalo izboljšati, se bo izboljšalo. Ne smemo kloniti drug za drugega. Zadružni ideal ljubezni do bližnjega mora ostati. Nergače, ki nas v našem optimizmu ovirajo, moramo izločiti, ker branijo drugim, da gredo proti idealom. Ostanimo zvesti idealu zadružništva, ki je: ljubezen do bližnjega.

Zadružništvo in kmetška zaščita

Svoje dolžnike morejo kreditne zadrug le počasi likvidirati. To je razumljivo, če vedimo, kakšne dolžnike imajo. Po ugotovitvah, ki jih je v zadnjem času napravila zveza, je od 700 milijonov dinarjev kreditov, ki so pri njenih članicah, 200 milijonov Din kreditov v tekočem računu pri mestnih kreditnih zadrugah, od ostalih 500 milijonov dinarjev pa odpade na kmetške dolgovce.

Vprašanje kmetjskih dolgov je še vedno odprto, sicer je izšlo že pet uredb in popravkov, vendar pa se definitivna rešitev zavlačuje v nedogleden čas.

Zadružništvo je prepuščeno samo sebi, od države dobiva le obljube. Obljube smo tudi dobivali, ko je šlo za predvojna in potem za vojna posojila, nato za naložbe pri dunajski hranilnici, tako da imamo obljube dovolj.

Toliko je dobro v sedanji uredbi za zaščito kmetov, da je v čl. 4 dana zadrugam možnost, da same napravijo načrt, kako morajo kmetjski dolžniki odplačevati svoje dolgovce. Glede definitivne rešitve vprašanja kmetjskih dolgov je zveza na stališču, da je ta mogoča le v zvezi z rešitvijo denarnega obtoka. Odklanja pa rešitev z državnimi obveznicami, s katerimi naj bi se odplačali upniki kmetov, kot so to nekateri predlagali.

Ne preostane nam drugega kakor, da čakamo na boljšo rešitev tega vprašanja, zavedajoč se, kot je dejal predsednik dr. Anton Korošec, da ne samo v političnem življenju, ampak tudi v zadružništvu je treba potrpežljivosti.

Sanacijski fond za zadrug, kakor je bil sklenjen na lanskeletnem občnem zboru zveze, ne velja samo za kreditne zadrug, ampak tudi za nekretnost, kar je s svojo odločbo potrdilo kmetijsko ministrstvo. V sanacijski fond se je zbralo 4.275 milj. Din, od tega je že razdeljenih 4.112 milijonov Din.

Delo Zadružne zveze

V tekočem letu je tudi končana pravda proti Štimac & Komp. Zagreb, ki je tekla skoraj 17 let, s tem je likvidiran zadnji ostanek zapuščine Zadružne centrale. Zveza je v prvih dveh instancah sicer pravdo dobila, v zadnji pa je propadla.

Zadružna zveza rešitve na svojo prošnjo za zaščito sicer še ni dobila, napovedana pa je komisija, ki bo pregledala stanje.

Revizijsko delo zveze se je vršilo v polnem redu, revidiranih je bilo 368 revizij, razen tega so revizorji sestavili na sedežih zadrug 177 bilanc, 90 bilanc pa pregledali. Stroški revizije za eno zadrugo, če se računa vse, znašajo blizu 700 dinarjev. Z ozirom na določbe, ki jih ima načrt novega zadružnega zakona, bodo nastale zlasti za male zadrug v tem oziru nove težave.

Članstvo zveze je padlo od 673 na 667, pristopilo je na novo 12 članic, izključenih pa je bilo 8 članic, 9 jih je likvidiralo, 1 pa je šla v konkurz.

Narodni gospodar izhaja v 1550 izvodih. Njegova posebnost je, da mora prinašati uredbo za uredbo, da seznanja članice s stalno se spreminjajo.

Naša pesem na Češkoslovaškem

V soboto zvečer se je vrnil v Ljubljano Slovenski vokalni kvintet, ki se je mudil na štirinajstodnevni koncertni turneji na Češkoslovaškem, kjer je priredil samostojne koncerte v Brnu, Pardubicah, Turnovu, Prahi, Taboru, Plznu in Češ. Budjeovicah. Razen teh koncertov so nastopili člani kvinteta, katerega tvorijo Tine Štibernik, Milan Jug, brata Roman in Anton Petrovič ter Artur Šulc, tudi v Masarykovih domovih za onemoglo Pražane in defektno deco ter v radio Praha. Iz pogovora s člani kvinteta posnemamo, da je njih pot bila uspešna in da je bila slovenska pesem sprejeta tudi tokrat toplo od bratov Čehoslovakov, kakor pred leti, ko so ponesli našo pesem na sever pevske zbori ljubljanske Glasbene Matice. Učiteljskega pevskega zbora, »Trbovelskih slavčkov«, »Ljubljane« in »Grafike«, četudi so ti zbori šli v svet v mnogo bolj ugodnih razmerah za eksport pesmi, nego Slovenski vokalni kvintet iz Ljubljane.

Turnejo kvinteta je vodila Osrednja češkoslovaška-jugoslovanska liga v Prahi in njeni občinski odbori v mestih, kjer je kvintet koncertiral. To dejstvo je morda tudi najbolj uplivalo, da uspeh koncertov kvinteta ni bil v vseh mestih v gromotnih ozirih enako zadovoljiv. Slabo ni bilo nikjer, posebno dobro pa je bilo v Brnu, Plznu in v Češ. Budjeovicah, kjer so se tamošnje češkoslov.-jugoslovanske lige še prav z vsmo potrudile, da so koncerti slovenskih pevcev bili dobro obiskani. Tudi Praha je popravila nekoliko manjši obisk v dvorani mestne knjižnice na ta način, da so naše pevce povabili, naj koncertirajo za lep honorar v Masarykovih domovih in v radio. Bili pa so tudi primeri, ki so ovirali vsesplošno zanimanje prebivalstva za koncerte kvinteta. Tako je bila v malem Turnovu na isti večer kvintetovega koncerta operetna predstava, ki tudi tam seveda bolj vleče kot koncert. Podobno je bilo tudi v Pardubicah in Taboru. Ako upoštevamo še splošno zmanjšano zanimanje za vokalne koncerte tudi na Češkoslovaškem, kakor je to menda po vsem svetu, tedaj je lahko SVK tudi v gromotnem oziru popolnoma zadovoljen. Ako bi bili poleg lig zainteresirani za koncerte kvinteta tudi pevski zbori v dotičnih krajih, tedaj bi bil uspeh v vsakem oziru še bolj zadovoljiv. To je bil primer v Prahi, kjer je pevski zbor »Smetana« že poznal SVK, ko je bil na koncertni turneji po Jugoslaviji tudi v Ljubljani.

Kako je vplivala in kako je bila sprejeta naša pesem med bratskim narodom? Ne vem, v katerem kraju je to bilo, ko pride po koncertu neki gospod h kvintetu in mu ves navdušen pripoveduje, kako je naša pesem lepa in kako lepo je bila izvajana. »Mi smo bili vaši pevski učitelji, smo poslali k vam svoje pevce in godbenike, da so vas učili peti, a sedaj prihaja k nam vaša pesem v tako izdelani, izbrušeni obliki, katere mi nismo zmogli. Mi vas v godalih še prekašamo, v petju pa je učenec prekosil učitelja. To nam pričajo nastopi Glasb. Matice, »Trbovelskih slavčkov« in sedaj še vaš kvintet.« Tako je odkrito govoril dotični gospod. To so kvintetovci deloma tudi sami občutili. V nekaterih krajih, kjer je kvintet nastopil, so jih pozdravili s pesmijo tudi manjši pevski združki, pa so se naprej opravičevali, da ne

joko zakonodajo, ki se jih tiče. Zanimivo je tudi to, da je skozi dve leti načelstveno poročilo v »Narodnem gospodarju« bilo konfiscirano. Zveza je izdala, kakor običajno, tudi statistiko o poslovanju svojih članic.

Svoje poročilo je ravnatelj Gabrovšek zaključil s pozivom, da naj zadrugarji ne izgubljajo poguma v teh težkih časih, ker mora tudi pri nas zmagati pripravljenost, kot je zmagovalo tudi v mnogih drugih državah, da je treba zadružništvo rešiti in poživiti.

Poročilo nadzorstva

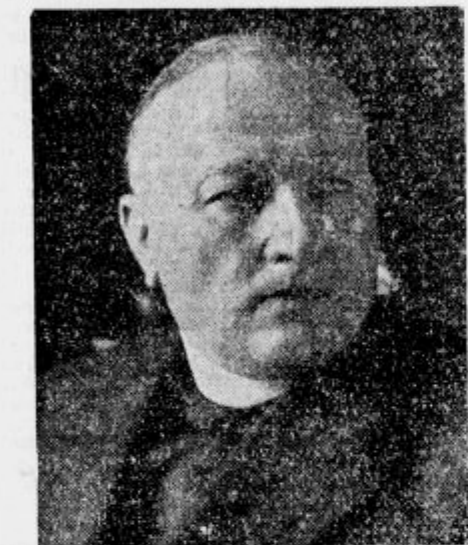
Za nadzorstvo je poročal predsednik nadzorstva g. duhovni svetnik Zaplotnik. Omenjal je, da je imelo nadzorstvo od lanskega občnega zbora 6 sej in sicer 4 lanske leto, dve pa letos. Bilanco za l. 1934 je pregledalo in odobrilo nadzorstvo na svoji seji 11. novembra 1935. G. predsednik nadzorstva je govoril še o posameznih bilančnih postavkah ter nato predlagal, da se načelstvu da absolutorij. (Ker smo bilanco Zadružne zveze prinesli v nedeljski številki »Slovenec«, zato bilančnih podatkov na tem mestu ne navajamo.)

Poročilo nadzorstva je prevzel predsedstvo občnega zbora podpredsednik Zadružne zveze g. prof. dr. Karel Capuder ter je pozval delegate, da se javijo k besedi.

K besedi se je oglašilo večje število delegatov, med temi gg. Strnad (Dobropolje), Andolšek Janko (Cerklje ob Krki), duh. svetnik Škrbec Matija (Kranj), Ilie (Omišalj), Zupan (Kranj), Furlan (Vrhnika), Strah (Ježica). Večina govornikov se je bavila predvsem z vprašanjem sanacijskega fonda za zadrug, ki je bil stvorjen po sklepu lanskeletnega občnega zbora. Njih ugovore in pomisleke so zavrnil gg. ravnatelj Gabrovšek, ravnatelj dr. Basaj ter predsednik nadzorstva g. duh. svetnik Zaplotnik, ki je dal še nekatera podrobnejša pojasnila glede zvezne bilance.

Zadružna trdnjava: Zadružni dom na Ježici

Računati je treba s tem, da bodo dohodki iz davkov manjši zaradi slabih gospodarskih razmer, zlasti zaradi suše. Pri vsem tem pa bo treba skrbeti še za podporo pasivnih krajev, ki so v hujšem položaju, kot so bili v prejšnjih letih. V Sloveniji prideta v poštev kot pasivna kraja Bela Krajina in Haloze vse do šmarnskega okraja.

Svetovna kriza se ni zboljčala in dokler ni splošnega izboljšanja, tudi ni pričakovati, da bi se stanje pri nas bistveno spremenilo. Nas zlasti pritiska denarna kriza. Nekateri zavodi, in sicer večji, imajo nekaj denarja in prometa. Toda večina jih je

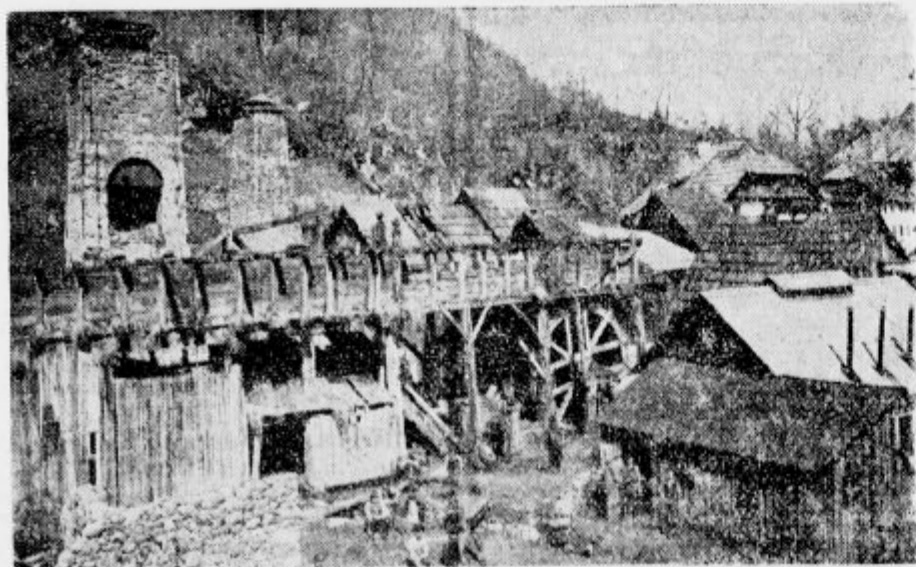
Poročilo ravnatelja Zadružne zveze g. Frana Gabrovškega

Gospodarska kriza še vedno traja, prizadeto je tudi zadružništvo, predvsem kreditne zadrug, ki še vedno vodijo boj z vlagatelji in z dolžniki. Vseled razmer je bilo 134 zadrug prisiljenih, da se je poslužilo uredbe o zaščiti denarnih zavodov. Rešitev o odlogu plačil in sanaciji je dobila tudi Zadružna gospodarska, in sicer se njena sanacija izvrši na ta način, da se 40% starih dobroimetij pretvori v specialni rezervni fond. Nekateri so sicer mnenja, da bi bilo boljše, če bi banka šla prej pod zaščito kot so to storile druge banke, in so tako ohranile svoj prejšnji poslovni obseg skoraj v celoti. Pozabiti pa ne smemo, da so bile v tistih časih razmere, ko so se tudi čisto gospodarska vprašanja obravnavala politično in smo vsled tega morali vztrajati.

Naložba pri Zadružni gospodarski banki se bo zvezi obrestovala po 2%, dočim bo specialni rezervni fond brezobresten. Zadružna zveza je podpisala pri banki tudi novo prioritarno glavnicu v znesku 18,8 milj. Din, ki bo živela prednostno 4% no dividendo.

Zveza je morala radi tega znižati obrestno mero za naložbe članic. Obrestna mera za kredite znaša 7½ in jo ni mogoče znižati, če naj zveza ohrani ravnotežje med dohodki in izdatki.

Odplačilni načrt, ki ga je zveza napravila za izplačevanje svojih vlog, je postal z lanske uredbo o zaščiti brezpredmeten. Po lanskim uredbi izplačilni načrt odpade, pač pa mora zavod vsakih 6 mesecev napraviti razpored, po katerem se med vlagatelje izplača denar, ki ga izterja od dolžnikov.

Pogled na najstarejšo slovensko zadrugo žebjarjev v Kropi

